

3ο Πανελλήνιο Συνέδριο Θεολόγων Εκπαιδευτικών με Διεθνή Συμμετοχή

Θρησκευτική Εκπαίδευση-Εκπαίδευση για το μέλλον

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Συνοπτικό Πρόγραμμα Συνεδρίου

Παρασκευή, 27-9-2019	Σάββατο, 28-9-2019	Κυριακή, 29-9-2019
17:30 – 18:30 Προσέλευση Συνέδρων – Εγγραφές 18:30 – 19:00 Επίσημη Έναρξη του Συνεδρίου – Χαιρετισμοί 19:00 – 20:30 Κεντρικές Ομιλίες 20:30 – 21:00 Χορός Βυζαντινής Μουσικής	09:00 – 10:30 Εισηγήσεις, Α΄ Κύκλος 11:00 – 12:30 Στρογγυλή Τράπεζα 12:30 – 14:00 Εισηγήσεις, Β΄ Κύκλος 16:30 – 18:00 Εισηγήσεις, Γ΄ Κύκλος 18:30 – 20:00 Εισηγήσεις, Δ΄ Κύκλος	10:30 – 13:00 Βιωματικά Εργαστήρια 13:00 – 13:30 Ολομέλεια - Λήξη Συνεδρίου

Παρασκευή, 27 Σεπτεμβρίου 2019

17:30 – 18:30 Εγγραφές

18:30-19.00 Εναρκτήρια Τελετή-Χαιρετισμοί

Κεντρικές Ομιλίες

Προεδρείο: **Θεόδωρος Γιάγκου**, Κοσμήτορας Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ.
Παναγιώτης Σκαλτσής, Πρόεδρος του Τμήματος Θεολογίας του Α.Π.Θ.
Αλέξανδρος Κόπτσης, Περιφερειακός Διευθυντής Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας

19:00 **1η Κεντρική Ομιλία**

Σεβ. Μητροπολίτης Νεαπόλεως & Σταυρουπόλεως κ. Βαρνάβας
"Έχει θέση ο Χριστός στα σχολεία του 21ου αιώνα;"

19:30 **2η Κεντρική Ομιλία**

Χρήστος Γιανναράς, Ομότιμος Καθηγητής Φιλοσοφίας του Παντείου Πανεπιστημίου
"Το νόημα του μαθήματος των Θρησκευτικών"

20:00 **3η Κεντρική Ομιλία**

Prof. Dr. **Angela Kaupp**, Institute for Catholic Theology, University Koblenz-Landau
"Religious Education in the future"

Βυζαντινή Χορωδία

Διευθύνει ο Αντώνης Κωνσταντινίδης, Εκπαιδευτικός – Διδάκτορας Μουσικολογίας

20:30 – 21:00

Αμφιθέατρο Α

Προεδρείο:
Τσιούμης Κ., Γκίκας Α.,
Διαλεκτόπουλος Α.

Λυτσιούση Στυλιανή, Τσιούμης Κωνσταντίνος

Πρακτικές διαχείρισης
θρησκευτικής ετερότητας και η
σχέση τους με την εκπαίδευση για
την ιδιότητα του πολίτη

Αναστασιάδης Μιχαήλ

Στιγμιότυπα από τον βίο της
Παναγίας: μια παράλληλη κορανική
και εικονογραφική προσέγγιση

Γκίγκας Αλέξανδρος

Εμείς και οι άλλοι... μέσα από
στίχους (τραγουδιών & μύθων)

Διαλεκτόπουλος Αθανάσιος

Διαπολιτισμική Θεολογία: Διδακτική
της θρησκευτικής τέχνης σε
πολυπολιτισμικές τάξεις

Καρούπη Σεβαστή

Εξαλείφοντας τις προκαταλήψεις-
Μη με φωνάζεις «ξένο»!

Παύλου Νικόλαος

Οι καλές πρακτικές ως μέσον
διδασκαλίας του θρησκευτικού
μαθήματος. Μελέτη περίπτωσης: Η
Αντεστραμμένη Διδασκαλία.

Αμφιθέατρο Β

Προεδρείο:
Καλέμης Κ., Κούντη Μ.,
Λαλαγιάννη Αικ.

Γκιούρα Χρυσούλα

Το μάθημα των θρησκευτικών ως
μέσο καλλιέργειας κοινωνικών
δεξιοτήτων και αποδοχής του
διαφορετικού

Κούντη Μαρία, Λαλαγιάννη Αικατερίνη

"Δός μοι τοῦτον τὸν ξένον" μία
ικεσία τότε και σήμερα. Ο Ξένος
και οι ξένοι στη ζωή μας

**Καλέμης Κωνσταντίνος,
Αποστολάκη Ιωάννα,
Παπαθανασίου Βασιλική**

Η διαχείριση της θρησκευτικής
ετερότητας στο παράρτημα
νηπιαγωγείου στο ΚΦΠ
Μαλακάσας: τα στοιχεία
θρησκευτικότητας στην
καθημερινότητα της τάξης

Βλάχου Σουλτάνα

Τίμιος Σταυρός: του Χριστούλη
και δικός μας

Καρολίδου Σωτηρία

Ο εκπαιδευτικός θεολόγος σε
ρόλο συμβούλου καθηγητή, ως
φορέας ψυχοκοινωνικής
υποστήριξης της σχολικής
κοινότητας

Αίθουσα 1 (Εργ. Παιδαγωγικής)

Προεδρείο:
Ανδρέοπουλος Χ., Διαμαντής Φ.,
Ράγκου Π., Τσιπούρας Σ.

Αποστολάκη Μαρία

Οι σχέσεις επιστήμης,
εκπαίδευσης και θρησκείας μέσα
από το περιοδικό "Ακτίνες" 1949 –
1974

Ανδρέοπουλος Χαράλαμπος

Η εκκλησιαστική πτυχή του
Μακεδονικού ζητήματος. Ιστορική
και νομοκανονική προσέγγιση.
Δημιουργία διδακτικού υλικού για
το μάθημα των θρησκευτικών και
της Ιστορίας

Διαμαντής Φώτιος

Μαρξιστική κριτική και
θρησκευτικός γραμματισμός: Από
τον κοινοτισμό των πρώτων
χριστιανών στην Ορθοδοξία

Εφραιμίδης Παύλος, Ράγκου Πολυξένη

Η σχέση Θεού-Δημιουργού -
περιβάλλοντος στα σχολικά
εγχειρίδια του μαθήματος των
θρησκευτικών του Δημοτικού
Σχολείου της περιόδου 2006-2017

Τσιπούρας Στυλιανός

Η μεθελκίωση του παιδιού της
σχολικής ηλικίας και του
δασκάλου στο θρησκευτικό
μάθημα

Διάλειμμα

10:30 – 11:00

Στρογγυλή Τράπεζα

11:00 – 12:30

Αμφιθέατρο Α

Θέμα: "Πώς μπορεί η θρησκευτική Εκπαίδευση να συμβάλλει στην προετοιμασία των μαθητών σε μια κοινωνία που αλλάζει;"

Προεδρεύων – Συντονιστής συζήτησης: **Αρμόδιος Τσιβάς**, Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου κλ. ΠΕ70

Συμμετέχοντες:

Βασιλική Μητροπούλου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Διευθύντρια Εργαστηρίου Παιδαγωγικής, Τμήμα Θεολογίας, Α.Π.Θ.

Νικόλαος Ακριτιδής, Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου κλ. ΠΕ70

Πολύβιος Στράντζαλης, Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου κλ. ΠΕ01

π. Τιμόθεος Ρωμανός, Δρ. Θεολογίας, Εκπαιδευτικός ΠΕ01

Αμφιθέατρο Α

Προεδρείο:
Κωτσιόπουλος Κ., Μητροπούλου Β., Στράντζαλης Π., Τσέκου Α., Ντόλκερα Αν.

Κωτσιόπουλος Κωνσταντίνος
Θεολογική Αγωγή Ανθρώπινων Δικαιωμάτων. Κοινωνιολογική διερεύνηση

Ντόλκερα Ανθούλα, Τοκατζόγλου Μιχαήλ
Το δικαίωμα της απαλλαγής στο Δημοτικό Σχολείο από το μάθημα των Θρησκευτικών: Προϋποθέσεις και εφαρμογές

Μητροπούλου Βασιλική, Συργιάννη Μαρία

Η Πρακτική Άσκηση των φοιτητών/τριών του Τμήματος Θεολογίας στη Διδακτική του μαθήματος των Θρησκευτικών

Στράντζαλης Πολύβιος

Το ΜτΘ και η συμβολή του στην Εκπαίδευση για την Αειφορία: Η περίπτωση των νέων Προγραμμάτων Σπουδών στο Λύκειο.

Τσέκου Αικατερίνη

Οι φιλοσοφικές και επιστημολογικές παραδοχές των Προγραμμάτων Σπουδών της Θρησκευτικής Εκπαίδευσης της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης κατά τη μεταπολιτευτική περίοδο: θεωρία και πράξη

Αμφιθέατρο Β

Προεδρείο:
Ακριτίδης Ν., Σαπουνάς Α., Σούννογλου Μ., Πίτσου Χ.

Ακριτίδης Νικόλαος, Τοκατζόγλου Μιχαήλ
Η διαφοροποιημένη Διδακταλία ως Παιδαγωγικός προσανατολισμός στο ΠΣ του ΜτΘ

Οικονομίδης Ιωάννης

Η προώθηση της καλλιέργειας των δεξιοτήτων της κριτικής σκέψης στο νέο Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος των Θρησκευτικών στο Λύκειο

Σαπουνάς Αθανάσιος

Η θρησκευτική αγωγή στο σύγχρονο σχολείο-Συζήτηση για τον ομολογιακό ή θρησκευτικό χαρακτήρα του μαθήματος των Θρησκευτικών στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση.

Σούννογλου Μαρίνα, Πίτσου Χαρίκλεια

Η αποτύπωση των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων στην εικονογράφηση του εντύπου υλικού Θρησκευτικών της Γ΄ Δημοτικού (2017)

Διαμαντής Φώτιος

Η Κριτική Ανάλυση Λόγου ως εργαλείο διερεύνησης αναφορών για το Μάθημα των Θρησκευτικών από διαφορετικές εκφάνσεις Ορθόδοξου θρησκευτικού Λόγου

Αίθουσα 1(Εργ. Παιδαγωγικής)

Προεδρείο:
Τζημαγιώργη Δ., Φαρίδου Σ.

Σερέτη Βάγια

Οι σταυροφορίες μέσα από την αξιοποίηση της τέχνης: ένα διεπιστημονικό σενάριο με την αξιοποίηση των ΤΠΕ

Τζημαγιώργη Δήμητρα

Διδάσκοντας παραβολές μέσω τέχνης και διαδικτυακών εργαλείων

Φαρίδου Σμαράγδα,

Γιαννάρου Μαρία
Διαδικτυακά διασχολικά ταξίδια με αγιογραφίες

Παγώνη Γεωργία

Η διδακτική της Αρχιτεκτονικής των χριστιανικών ναών με την χρήση των ΤΠΕ: μια εκπαιδευτική προσέγγιση μέσα από σχέδιο εργασίας – project

Ζέλος Ιωάννης

Ο Απόστολος Παύλος: Διδακτική προσέγγιση με χρήση ΤΠΕ

Μαρανκού Μαρία

Η Συμβολή της Ενσωμάτωσης και Χρήσης των Εφαρμογών της Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας/ Διαδικτύου στο Μάθημα των Θρησκευτικών του Δημοτικού Σχολείου: μια Διδακτική Εφαρμογή

Αμφιθέατρο Α

Προεδρείο:
*Αλμπανάκη Ξ., Βολάκης Π.,
 Συργιάννη Μ.*

Αλμπανάκη Ξανθή

Τα προγράμματα Σπουδών των Θρησκευτικών ως εργαλείο προαγωγής του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο σύγχρονο σχολείο: Το παράδειγμα του Φακέλου Μαθητή της Α΄ Λυκείου

Βολάκης Παναγιώτης

Προφορική Ιστορία και η αξιοποίησή της στην Θρησκευτική Εκπαίδευση. Η θρησκευτικότητα έχει πρόσωπο και όνομα.

Ματθαίου Νικόλαος

Η αξιοποίηση της Βυζαντινής Μουσικής και του Δημοτικού τραγουδιού ως εθνική και πολιτιστική κληρονομιά στο Νέο Πρόγραμμα Σπουδών για τα θρησκευτικά. Βιωματικές προσεγγίσεις και διδακτικές πρακτικές.

Συργιάννη Μαρία

Μάθηση με νόημα στη θρησκευτική εκπαίδευση

Γιώβος Χρήστος

Η σπουδαιότητα των δημιουργικών κατασκευών στο μάθημα των Θρησκευτικών: Η διδακτική αξιοποίηση των τεχνημάτων στο νέο Πρόγραμμα Σπουδών και τους Φακέλους Μαθήματος του Γυμνασίου

Αμφιθέατρο Β

Προεδρείο:
Γρόσδος Σ., Πίτσου Χ., Σούνογλου Μ.

Ορφανίδης Γεώργιος

Οι Τελετές Μύησης ως Κοινωνιο-βιολογικά προϊόντα των θρησκειών. Όψεις του Αρχαίου Κόσμου. Διαπολιτισμική και Διαθρησκειακή προσέγγιση στη Διδασκαλία του Μαθήματος των Θρησκευτικών.

Κεχαγιόγλου Παναγιώτα

Οι Εντολές υπό το Πρίσμα της Λογοτεχνίας

Μαντζανάρης Δ. Κωνσταντίνος

Η τέχνη ως διδακτικό μέσο στο μάθημα των θρησκευτικών

Ιωακειμίδου Παρασκευή

Ανοιχτά θεολογικά ζητήματα που αφορούν στη συμμετοχή των γυναικών στη ζωή και το έργο της Ορθόδοξης Εκκλησίας σε συνάρτηση και σχέση με τα προγράμματα του Παγκοσμίου Συμβουλίου των Εκκλησιών

Πίτσου Χαρίκλεια, Σούνογλου Μαρίνα

Σύγχρονες Πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με το Δικαίωμα στην Ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας και η σύνδεση αυτών με την Εκπαίδευση

Αίθουσα 1 (Εργ. Παιδαγωγικής)

Προεδρείο:
Παπανικολάου Δ., Χαρίση Μ., Ρήγα Κ., Ρήγα Α.

Παγώνη Γεωργία

Η διδακτική της Βυζαντινής ζωγραφικής: μια εκπαιδευτική προσέγγιση μέσα από σχέδιο εργασίας – project

Παπαθωμά Αναστασία

Παναγίες της Ελλάδας

Παπανικολάου Δημήτριος, Χαρίση Μαλαματή

“Μαμά τι δώρο να κάνω στον Αη Βασίλη;”

Παπαστεργίου Σοφία

Ο αλτρουισμός στα ιχνογραφήματα των παιδιών. Εφαρμογή προγράμματος.

Ρήγα Κατερίνα, Ρήγα Ασημίνα

Διαφοροποιημένο διδακτικό σενάριο στα Θρησκευτικά Γ΄ Δημοτικού σε μαθητές με ΔΕΠΥ

Κλιάρη Ιωάννα, Μητροπούλου Βασιλική

Δημιουργώντας το δικό μας Βιβλικό Πάρκο

Αμφιθέατρο Α

Προεδρείο:
Καραμούζης Π., Παύλου Ν.,
Πλακωτή Ε.

**Καραμούζης Πολύκαρπος,
Τσιρέβελος Νικόλαος**
Τα ιστολόγια ως εργαλείο
διδασκαλίας στη Θρησκευτική
Εκπαίδευση

Πλακωτή Ελένη
Η αξιοποίηση της Μουσειακής
Αγωγής στο Μάθημα των
Θρησκευτικών

Λαδόπουλος Γεώργιος
Διδακτικές προσεγγίσεις και
προτάσεις για το Ναζιστικό
φαινόμενο και Ολοκαύτωμα:
Εφαρμογή στο νέο πρόγραμμα
σπουδών στα Θρησκευτικά
Γυμνασίου.

Μπάλτος Ιωάννης
Ο μαθητής διδάσκει!

Βρένος Αναστάσιος
Χριστιανικές αρχές και ηθικές αξίες
στο μάθημα των Θρησκευτικών
και η εφαρμογή τους στη διοίκηση
της σχολικής μονάδας

Αμφιθέατρο Β

Προεδρείο:
Ματθαίου Ν., Δελικανλής Π.,
Ορφανίδης Γ.

Κιζιρίδου Γεωργία
Το μάθημα των Θρησκευτικών σε
μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές
ανάγκες: Εκπαιδευτικές
επισκέψεις στο πλαίσιο της
κοινωνικής ένταξης

Ματθαίου Νικόλαος
Η Θρησκευτική μουσική στην
χορωδιακή έκφραση και
διδασκαλία της, ως παράγοντας
εμπύχωσης, ενδυνάμωσης και
θετικής διάδρασης στους μαθητές

Χατζηκυριάκου Βασιλική
Η συμβολή του μαθήματος των
θρησκευτικών στη διδασκαλία των
φιλολογικών μαθημάτων στο
Γυμνάσιο.

Ορφανίδης Γεώργιος
Η δυναμική της «Εικόνας» και του
«Ειδώλου»: Παρουσία και
Απουσία στο Θρησκευτικό
Περιβάλλον (Ιουδαϊσμός,
Χριστιανισμός, Ισλάμ). Συμβολή
στις πρακτικές της Θρησκευτικής
Εκπαίδευσης μέσω της
αξιοποίησης του υλικού
πολιτισμού.

Δελικανλής Παναγιώτης
Η σχέση: στα μαθηματικά, στον
άνθρωπο, στο Θείο

Αίθουσα 1 (Εργ. Παιδαγωγικής)

Προεδρείο:
Μαραγκουδάκης Γ., Τσιβάς Α.

Μαραγκουδάκης Γεώργιος
Η «συναρπαστική εμπειρία» του
θρησκευτή: Διδακτικές και
διαθηρησκειακές προσεγγίσεις για
την κατανόηση της έννοιας της
σωτηρίας στην παγανιστική και στη
χριστιανική σκέψη.

Μέμος Γεώργιος
Το μάθημα των θρησκευτικών στο
πλαίσιο του προγράμματος
Erasmus+ KA219 «Modern
Classrooms Modern Education»

**Σταφίδας Δημήτριος, Αλποχωρίτης
Χρήστος**
Στρατηγικές διαπολιτισμικής και
διαθηρησκειακής επικοινωνίας με
τους γονείς προσφύγων αραβικής
προέλευσης και συχνά λάθη κατά
την αλληλεπίδραση με αυτούς.

Φαρσαριώτου Μαρία
Ο ρόλος της θεολόγου στην
υποδοχή και ένταξη προσφύγων
στη σχολική κοινότητα

Μαραγκουδάκης Γεώργιος
Εισάγοντας τους μαθητές στο
μυστήριο των μυστηρίων: Η
αποφατική διάσταση του θεϊκού
κατά την αρχαία ελληνική
φιλοσοφία και την ορθόδοξη
χριστιανική διδασκαλία.

Εργαστήρια

10.30 – 13:00

Αίθουσα 1 Δήμητρα Γκίρλου, Βασιλική Μητροπούλου
Λογική και συναίσθημα στο μάθημα των Θρησκευτικών

Αίθουσα 2 Μαρία Συργιάννη, Διονυσία Χατζή
‘Προγραμματίζω-Σχεδιάζω -Αξιολογώ’ ένα διδακτικό δίωρο στο μάθημα των Θρησκευτικών

Αίθουσα 3 Ευλαμπία Χοπτήρη
Παραβολές: Από την Αγία Γραφή στη σκηνή της τάξης

Αίθουσα 4 Γεώργιος Ορφανίδης
Ιερός Χώρος – Λατρεία – Σύμβολα. Θεωρητικές και Διδακτικές Προσεγγίσεις μέσω της Αρχαιολογίας, της Ιστορίας της Τέχνης και της Ανθρωπολογίας. Το παράδειγμα των Ελληνορωμαϊκών Χρόνων.

Αίθουσα 5 Γεώργιος Μέμος, Μ. Καλλιοντζή, Σ. Χαρίση και Μ. Βάμβουκα
"The Christian faith of Catacombs/Η χριστιανική πίστη στις κατακόμβες": Ψηφιακό μάθημα στο πλαίσιο του σχεδίου Erasmus+ KA219 "Modern Classrooms Modern Education"

Αίθουσα 6 Δήμητρα Τζημαγιώργη
Το καβαλέτο των παραβολών

Ολομέλεια-Συμπεράσματα

13.00 - 13.30

Χορηγοί
